

ærede Ordfører, hvem jeg ellers i de allerfleste Sager gerne følger, har fremsat i sit Indledningsforedrag.

Jeg maa maaske begynde med at sige, at jeg hørte til de Vælgere, som vare meget misfornøjede med det Standpunkt, Rigsdagen indtog, da den gik ind paa Telefonloven af 11te Maj 1897. Jeg erkender meget gerne, at der maaske var tilstrækkelig Grund for os til at vedtage Loven, men jeg kan da kun opfatte Rigsdagens Stilling til denne Sag som en Forberedelse til en Gang i Tiden at overtage det hele Telefonvæsen som en Statssag, i det mindste hele det mellemkommunale Telefonvæsen. Ganske paa samme Maade som Kjøbenhavn midlertidig har overdraget Sporvognsvæsenet til et Selskab, for at faa det hele samlet paa en Haand, faa tilvejebragt et stort Materiel og gjort Erfaringer med ny Driftsmaader, for at Kommunen saa paa et senere Tidspunkt kan træde til og overtage hele Sporvejsvæsenet. Det er den eneste Side, fra hvilken jeg kan afvinde det, man i 1897 gjorde, nogen som helst Sympati. Men naar nu dette er det Synspunkt, jeg troede Rigsdagen og særlig Folketinget har stillet sig paa, og paa hvilket Regeringen i Virkeligheden har staaet, idet den før 1897 men i langt større Omfang efter 1897 har foreslaaet og set vedtaget meget betydelige Bevillinger til den mellemkommunale, interurbane Telefondrift, saa er det mig ikke rigtig klart, hvorfor man nu pludselig stejler og siger: Stop, nu ville vi ikke mere. Man vilde maaske kunne sige det, hvis det, man havde gjort, havde vist sig uheldigt og havde givet et tarveligt økonomisk Udbytte, men, som den højtærede Minister oplyste i Lørdags, er det saa langt fra Tilfældet, at det tværtimod har givet et endogsaa betydeligt Udbytte. Det Regnestykke, den højtærede Minister opstillede, kan man ganske vist disputere om; thi det er jo forholdsvis nemt at faa et stort Udbytte, naar man har en stor Del af Personalet gratis, men selv om man bortser derfra, viser Erfaringen fra andre Lande, at Statstelefondrift er noget, som meget vel lader sig praktisere med et betydeligt Udbytte. Men det er det mindst vigtige, det vigtigste er, hvad Befolkningen er bedst tjent med, og jeg kan ikke se rettere, end at Befolkningen i Jylland absolut er bedst tjent med Statstelefondrift. Jeg tror, at Selskaber som det jydsk Telefontelskab, der ikke som det kjøbenhavnske Telefontelskab har den enorme kjøbenhavnske Trafik i Ryggen

som skaffende den den egentlige tykke Ende af Overskuddet, ikke vil være i Stand til at bringe Telefondriften op paa den Højde med Nutidens Fordringer hverken med Hensyn til Ledningernes Kvalitet eller med Hensyn til Dobbeltledninger, med Hensyn til Stationernes Materiel eller med Hensyn til Materiellet hos den enkelte Telefonabonnt. Jeg tror, at Vilkaarene for det bedste Materiel i enhver Henseende er Statsdrift, i alt Fald paa det Omraade, hvor Hensynet til det bedste Materiel er det overvejende, altsaa ved Telefonforbindelsen mellem de forskellige Stæder. Endelig kan jeg ikke se rettere, end at vi her i Rigsdagen ere bedst tjente dermed, idet vi derved paa en ganske anden Maade faar Haand i Hanke med de Vilkaar, under hvilke Telefondriften udøves, Haand i Hanke med Taksterne. Der er endelig et Hensyn, som sikkert hyppig er blevet fremdræget her, jeg erindrer for Resten ikke at have set det, det Hensyn, den sidste ærede Taler kom til at strejfe, nemlig det ganske overordentligt tarvelige og stadig vigende Udbytte, som den indenlandske Telegrafdrift giver just paa Grund af Konkurrencen med Telefonvæsenet. Ogsaa det maa i høj Grad tale for, at Staten udvider sit Telefonvæsen og endogsaa gaar ret hensynsløst frem i saa Henseende. Staten kan ikke være tjent med, og hverken kan eller bør finde sig i, at dens Telegrafvæsen stadig snigløbes i Konkurrencen; saa maa den hellere være sin egen Konkurrent, ganske paa samme Maade som vi se Kommunerne overtage Leverancen af Elektricitet, fordi Elektriciteten har vist sig at være en meget farlig Konkurrent til de kommunale Gasanlæg. Jeg forstaaer nu Udvalget saaledes og forstod de Udtalelser, den ærede Ordfører kom med, saaledes, at der kunde være Fare for, at vedkommende jydsk Telefontelskab ikke vilde søge Koncession, hvis det ikke kunde faa den interurbane Forbindelse. Men hvis det er Tilfældet, ser jeg ikke, hvad Ulykke der vilde være deri. Jeg tror, at Sagen meget vel kunde ordnes paa en anden Maade og det en langt mere fyldestgørende for Befolkningens Interesser, enten det nu skete derigennem, at Staten eksproprierede Selskabet og tog det hele i sin Haand, eller man ordnede Sagen paa den Maade, at hver Kommune havde sit eget Telefonvæsen for den indre Forbindelse i den enkelte By, og Staten havde Forbindelsen mellem de forskellige Byer. Det